

Tudom, hogy vannak iskolák, ahol egy igazgató-helyettes hatalomnak számít. A legklasszikusabb értelemben: ha kedve tartja, uraskodhat. Alá rendelhet. Tudok olyan helyeket, ahol kedve is tartja. Aki a basaság mínusz egyszeresét látni akarja, nézzen Pálffy Zolira. Vessen egy pillantást rá, amint jellegzetes, trillázó fűtőrészéssel végigmegy a folyosón, és mindenkinek egyenként elmondja, mit hibázott az adminisztrációban. Listát ad a kezébe, úgy kéri. Nagyon szépen, olyan szépen tud kérni, hogy néha azt érzem: személyes szívességet teszek neki, hogy adminisztrálok. Csak csodálni tudom kifogyhatatlan türelmét, derűjét, melynek – bevallom – gyakran a haszonélvezője vagyok. Ő maga magát „félvezetőnek” nevezi. Hát mikor mondana egy basa magáról ilyet?

Egy hely, ahol visszamosolyognak

Pálffy Zoltán

Asztalos István: Vége a tanévnek, szinte üres az iskola, de te itt vagy. És amikor néhány nappal ezelőtt beszélgettem az egyik érettségi-elnökkel, és egy kicsit kipletykáltunk téged is, akkor azt mondta, hogy szerinte te idebent laksz. Idebent laksz?

Pálffy Zoltán: Idebent lakom, igen. Szerintem sokan lakunk idebent, de e nélkül nem megy. Az iskola ettől olyan, amilyen.

A.I.: Ez azért van, mert ilyen sok a munka, vagy azért, mert élvezed, hogy itt vagy?

P.Z.: Az nagyon nagy baj lenne, ha nem élvezném. De nemcsak akkor élvezem, amikor üres az iskola, és legfeljebb a kollégák vannak itt, hanem akkor élvezem a legjobban, amikor nagyon sok ember, nagyon sok diák van itt. Ettől iskola az iskola.

A.I.: Bár a Lovassyban téged mindenki pézé-nek hív, de a neved Pálffy, két effel, ipszilonnal. Ez valami arisztokrata eredetre vall?

P.Z.: Erről inkább Gézát kellene kérdezni.

A.I.: A családtörténetet azért te is tudod.

P.Z.: Sajnos nem ismerem kellőképpen. A családuk Erdélyből származik, az biztos. De amikor korábban, főleg középiskolában a nevemről kérdeztek, természetesen mindig azt mondtam, hogy ez az ereimben folyó kék vér következménye. De hogy arisztokraták lennének? Nem tudom.

A.I.: Családfa-kutatásba nem kezdtetek?

P.Z.: De. És érdekes módon nem Géza, a történész öcsém, hanem Attila, a kisebbik testvérünk, aki karosszéria-laktosnak indult, de aztán informatikus lett belőle, ő kezdett el utánajárni a dolognak. És amikor lehetőség volt már arra, hogy Erdélyből digitalizált

formában megkapjuk a születési anyakönyveket, ő volt az, aki a 19. század elejéig felkutatta, kik vagyunk, honnan származunk. Arisztokrata ősokeket nem talált, de az 1770-es évek elejéig tudjuk, honnan származunk.

A.I.: És honnan?

P.Z.: Én maximum a nagypapáig tudok elmenni, mert az előtte lévők csak olyan emberek, akik után számomra csupán egy-egy anyakönyvi kivonat maradt. A nagypapám szülei a 20. század elején jöttek át Erdélyből Magyarországra, és idővel Nagyvárszonyban telepedtek le. Éltek egy ideig Veszprémben is, aztán Almádiban, és ott jöttek további Pálffy, ott született az édesapám.

A.I.: Értelmiségi család volt?

P.Z.: A mai értelemben véve nem, mert az édesanyám vegyésztechnikus. Édesapám mérnök.

A.I.: És a nagypapa?

P.Z.: Ő a fűzfői papírgyárban dolgozott, ott művezetésig jutott. Ő alapvetően gyakorlatias ember volt. Vele jó volt Vörösberényben nyaranta együtt lenni, mert vele lehetett tévét szétszedni, rádiót szétszedni, úgy homokvárat építeni, hogy abból aztán vízimalom lett, amit a víz meg is hajtott. Igen, vele jó volt, ő volt a pálfys éra.

A.I.: Abban, hogy te informatikus lettél, mérnök-szerű ember, abban neki volt szerepe?

P.Z.: Ez érdekes. Én nem tartom magam mérnök-szerű embernek. Apám néha még azt is mondta, hogy műszakilag analfabéta vagyok, aminek némileg ellentmond, hogy most az informatikában élek. Én örök életemben – már leszámítva, hogy tízévesen mond az ember mindent, kőművest meg autóbusz-vezetőt – de amióta az eszemet tudom, mindig tanár akartam lenni. Ebben az informatika nem játszott szerepet, már csak azért sem, mert informatika még egyáltalán nem volt, amikor mi ide jártunk. Életem egyik legjobb húzása volt, amikor az egyetemen a két szakom mellé felvettem az informatikát.

A.I.: Beszélünk még erről is, de most még egy mondat a családról. Nagyon sokan tudják, hogy ti Gézával ikrek vagytok. Melyikőtök az öcsi?

P.Z.: Én tolokodtam előre hajdanában, tehát Géza az öcsi. Édesanyám gyakran anekdotázik erről, mert ők úgy készültek, hogy egy gyerek lesz. 1971-et írtunk, amikor nem volt még havi rendszerességgel vizsgálat, tehát nem tudták megmondani, hogy mi ketten vagyunk. Be volt rendezve a szoba egy gyerekre, meg volt véve az egy babakocsi, az egy ágy. Aztán jöttem én, és öt perccel utánam Géza.

A.I.: Lett meglepetés.

P.Z.: Lett meglepetés. Akkor még nem ez a világ volt, apukám egy üvegfalon át látott engem, és úgy gondolta, hogy látta azt a gyereket, akire számított. Ment volna tovább, de aztán szóltak neki, hogy maradjon, mert jön még egy.

A.I.: Milyen volt ikerpárnak lenni.

P.Z.: Érdekes. Mi kétpetéjű ikrek vagyunk. Sokan mondják, hogy az ikrek sok mindent megéreznek egymással kapcsolatban, és valóban, volt az életünkben néhány alkalom, amikor megéreztük, hogy a másikkal gond van. De alapvetően nem úgy élünk, mint az egypetéjű ikrek. Egy iskolába jártunk általánosba is, Lovassyba is, egy sportkörbe jártunk, tizenhét éves korunkig össze voltunk zárva. De aztán kiderült, hogy az érdeklődési körünk más, és akkor úgy éreztük, hogy talán már jó is különválni.

A.I.: Egyformán öltöztettek benneteket?

P.Z.: Eleinte igen. De aztán elég hamar látszott, hogy alkatilag is különbözünk. Én magasabb voltam, Géza alacsonyabb, én vörös hajú vagyok, neki sötét haja van, nekem hosszúkásabb a fejem, neki kerekesebb... Tehát tulajdonképpen nem fenyegetett az a veszély, hogy összekevernek bennünket. Ez azért érdekes, mert itt a Lovassyban mégis gyakran összekevertek, sok olyan eset volt, amikor nem derült ki, ki a Zoli és ki a Géza.

A.I.: Kihasználtátok?

P.Z.: Nem. Nem.

A.I.: Komolyan? Sose?

P.Z.: Nem. Akik ki tudják használni, azok az egyetétűjű ikrek. Nálunk nem volt erre alkalom.

A.I.: Egyetem. Hol végeztél?

P.Z.: Budapesten, az ELTE-n. Tulajdonképpen részben még akkor is egy irányba mentek az útjaink, de én a TTK-ra mentem, ő bölcsésznek. Egy kollégiumban laktunk, de én a másodikon, ő az ötödiken, hatodikon, már nem tudom pontosan. Napi rendszerességgel találkoztunk, de ott már különváltak az útjaink. Én az ELTE-t nagyon jó intézménynek tartom, különösen, ami a matematikát illeti. Ehhez hozzátartozik, hogy amit innen vittem a Lovassyból, az azért pótolhatatlan volt. Kiválóan lehetett építkezni arra a bázisra, amit innen hoztam, és az az igazság, hogy ha az ELTE-n meghallották, honnan jöttem, különösen a matek tagozatot, az nagy előnyt jelentett mindenkinél. De azért azt hiszem, én is bizonyítottam.

A.I.: A másik tárgyad?

P.Z.: A kémia? A kémia úgy került a képbe, hogy kellett választani a matematika mellé egy másik tantárgyat. Édesapám vegyészmérnök volt, így naponta találkoztunk olyan problémákkal, amelyek a vegyészettel függtek össze. Az informatika meg csak úgy jött, és az nagyon jó döntés volt.

A.I.: Milyen volt a budapesti légkör? Tetszett?

P.Z.: Nagyon nagy váltás volt. Félttem is, hiszen Veszprém viszonylag kis város volt 1989-ben...

A.I.: Még most is az.

P.Z.: Még most is az. És a pesti forgatagban az első pár hónap nagyon nehéz volt. Egy utat ismertem, az egyetem és a Kőrösi kollégium között, egyféle buszt, tudtam, hol kell felszállni, hol kell leszállni, hol kell átszállni... Aztán megszoktam. Voltak olyan elképzeléseim is, hogy ott maradok, ami azt mutatja, hogy elég jól megbarátkoztam a kicsit idegen közeggel. Nekem ma is egy kicsit idegen, de Budapest mégis Magyarország fővárosa, ott élnek a legtöbben, ott van a legtöbb lehetőség.

A.I.: Akadémiai pályára gondoltál?

P.Z.: Nem. Tanár akartam lenni.

A.I.: Középszkolai tanár?

P.Z.: Igen. Az igaz, hogy az ELTE-n már az egyetem utolsó két évében dolgoztam, informatikát tanítottam, ide is hívtak az egyetemre 1994-ben, aztán négy évvel később is... De nem. Az a világ, ami az egyetemen van, már nagyon személytelen nekem.

A.I.: Ha egy diák ilyen elkötelezetten tanár akar lenni, szinte mindig van a háttérben valamilyen meghatározó tanárélmény.

P.Z.: Persze.

A.I.: *Neked?*

P.Z.: Ha az általános iskoláig visszamehetek... Itt Veszprémben szerintem mindenki ismeri Kallai Sanyi bácsit. Nekem ő az ember volt az életemben. Ő ezt nem tudta. Lehet, hogy akkor még én sem tudtam, és ezt csak most, öregebb fejjel mondom. Ő egy olyan karizmatikus tanár volt, aki még abban a rendszerben is ki mert mondani dolgokat, nem feltétlenül politikát. De az lenyűgöző volt, ahogyan az emberrel tudott bánni. Nekem rajzot és földrajzot tanított. A rajz az olyan, amilyen, mármint az én adottságom ebben, a földrajz meg, legyünk őszinték, nem főtárgy. Mégis ő az, aki nagyon mélyen megmaradt bennem. Ő volt az, aki megmutatta, hogy egy olyan tanár is lehet meghatározó egy gyerek életében, aki nem biztos, hogy a főtárgyat viszi. Itt a Lovassyban...itt a szakmát kaptam meg. A matematika tagozaton Békefi tanárnő volt az, aki végigkísérte az életünket, és egy évig Katanics Zsuzsa is volt matektanárunk. A másik pedig Vince bácsi. Ő akkor is egy különleges egyénisége volt a Lovassynak, és szerintem most is az. Vince bácsi már akkor is fogalom volt. Engem matematikából, fizikából, technikából tanított, és osztályfőnököm volt. Róla azt szoktam mondani, hogy ő az az ember, aki anélkül válik valódi pedagógussá, hogy ezt mondaná. Tehát a személyisége teszi azzá. Én nagyon sokat kaptam tőle, nemcsak matematikát, hanem tanári tapasztalatot is, módszert anélkül, hogy ő bármikor pedagógiai módszerről beszélt volna nekünk.

A.I.: *Mikor volt ez? A lovassys időszak.*

P.Z.: '85 és '89 között.

A.I.: *Látsz különbséget az akkori és a mai Lovassy között? Főleg a légkörre gondolok.*

P.Z.: Teljesen más, szerintem. Először is, akkor csak egy tagozat volt. A matematika tagozat. Emellett volt elég sok osztály, és bennünket mindenki olyan kockafejűnek tartott. Ezt el is mondták sokszor, és mi egy kicsit szinte kirekesztve éreztük magunkat.

A.I.: *Ez furcsa, mert közben ti voltatok a koronagyémánt.*

P.Z.: Hát igen. De talán éppen ezért. Most, hogy sokkal több tagozat van, sokkal egyenletesebb a tagozatok megítélése is. Minden tagozatban vannak nagy egyéniségek, mind szakmai, mind emberi értelemben.

A.I.: *Nem véletlenül használtam az előbb a légkör szót, és egy pillanatra szeretnék is visszatérni erre. Az intézményi szerkezet is fontos, de engem érdekelne a légkör, az atmoszféra. Más volt, mint most?*

P.Z.: Szerintem, ha valaki lovassys lesz, a diákok 85-90%-a nagyon szeret ide járni. Aki egyszer lovassys lehetett, az ezt örök életére magával viszi. Lehet, hogy kimondatlanul, de akkor is ott lesz a lelkük egy zugában az, hogy ők lovassysok voltak. Soha nem fogják ezt elfelejteni, és ahogyan mennek előre a korban – ezt tanúsíthatom –, egyre fontosabb lesz nekik az, amit itt kaptak.

A.I.: *Amikor te ide jártál, és már régóta eldöntötted magadban, hogy tanár akarsz lenni, akkor az ott volt a célok között, hogy lovassys tanár?*

P.Z.: Nyilván. Folytatni azt tanárként, amit itt mint diák elkezdtem, valamit hozzátenni, ez mindig ott volt bennem. Aztán az, hogy sikerült, részben a véletlen műve is.

A.I.: *Milyen érzés volt visszajönni a régi tanárok közé, és egyszer csak egy egészen új szerepben lenni köztük?*

P.Z.: Hát... húsz vagy huszonkét évvel ezelőtt, amikor visszajöttem, itt még szinte mindenki az én egykori tanárnóm vagy tanár uram volt. Félve jöttem be legelőször. Igaz, egyből kaptam is a nyakamba sok mindent, osztályfőnök lettem, két tagozaton tanítottam. Akkor ezt talán megterhelésnek éreztem, de ma látom benne a bizalmat. Sok évvel később úgy látom, nagyon nagy bizalommal fogadtak engem a Lovassyban. De akkor félttem is. Azért Békefi tanárnővel tanítani, aki akkor is egy etalon volt... Feladták a leckét. De végül mindenkivel sikerült jó kapcsolatot kialakítani, úgy gondolom, legalábbis.

A.I.: És a gyerekekkel? Hiszen kicsi volt a korkülönbség.

P.Z.: Öt-hat év. Én egyike vagyok azon keveseknek, aki magázódik a diákokkal. Azt hiszem, ebben benne van ez is. Vagy benne volt akkor. Hogy tudjuk, ki melyik oldalon áll, mert ezt azért tudni kell, még akkor is, ha csupán pár év a korkülönbség. És eleinte bizony felvettem a fehér köpenyt is, mert... Emlékszem, a legelső napokban bementem – még köpeny nélkül – egy osztályba, és az egyik lány rám szólt, hogy üljek már le a helyemre. Leültem a tanári asztalhoz, és mondtam, hogy nekem itt a helyem, én ugyanis tanár vagyok. Aztán fehér köpenyben már nem szóltak rám többet. De nem volt rossz az a kicsi korkülönbség. Azért könnyebb volt egy fiatal tanárnak, és azt hiszem, ez most is így van.

A.I.: Nekem mindig furcsa egy kicsit, hogy egyfelől magázódsz a diákokkal, másfelől meg nagyon szívélyes, közeli a kapcsolatot velük.

P.Z.: Igen, ezt mások is mondták már. Szerintem magázódsz is lehet nagyon emberi kapcsolat közöttünk. Nyilván idő kell a gyerekeknek is, hogy ezt megszokják. Kijönnek általános iskolából, és csókolommal akarnak köszönni, amitől nekem feláll a szőr a hátamon. Ezt aztán viszonylag hamar lerendezem velük. Aztán amikor megszokják a magázódszást, a többit már ebbe a keretbe illesztik, és csak azt mondhatom, hogy magázódsz is lehet nagyon jó kapcsolat tanár és tanítványai között.

A.I.: Valamennyi időre elmentél a Lovassyból.

P.Z.: Ez így igaz. Az ember pályáján vannak korszakok. Nekem volt egy korszakom, amikor mind magánéleti, mind szakmai szempontból úgy éreztem, hogy egy kicsit gúzsba köt az, ami itt van. Nem mindennel értettem egyet, ami itt volt, és úgy gondoltam, az lesz a legjobb, ha váltok egyet.

A.I.: Hova mentél?

P.Z.: Győrbe, a Baross Gábor Közgazdasági Szakközépiskolába. Nagyon sokat tanultam ott, infószakmai szempontból is, de azért is, mert ott szintén igazgató-helyettes voltam, vagyis oktatásirányítási szempontból ugyancsak viszonylag sokat adott. Tehát úgy jöttem vissza, hogy az a három év nagyon sokat jelentett. Egyébként nagyon hálás vagyok Katanics Sanyinak, hogy felhívott, és adott még egy lehetőséget.

A.I.: Ezek szerint te azon lovassys tanárok egyike vagy, aki látott már másik iskolát belülről. Le lehet írni a különbséget?

P.Z.: Én sokszor mondtam már, hogy jó pár embert elküldenék innen néhány évre. Visszajöhet utána, de nézzen körül, mit jelent másik iskolában dolgozni. Ez a győri közgazdasági szakközépiskola a szakközépek rangsorában elég jó helyen állt, tehát még csak azt sem mondhatom, hogy rossz helyre mentem. De azért hatalmas a különbség. Nagyon nagy a különbség a gyerekek motiváltságában, az alaptudásában, a neveltségében.

Én azt hiszem, mi néha nem értékeljük eléggé azokat a gyerekeket, akiket megkapunk itt, a Lovassyban. És hogy mennyivel egyszerűbb az életünk.

A.I.: Nekem van egy visszatérő álmom, és ez egy határozottan szorongásos álom. Nagyon rossz álom, az egész napomat megfekszi. Az az álom, hogy elmegyek a Lovassyból, ott vagyok egy idegen iskolában, és sehogyan sem tudom megérteni, hogy ezt miért csináltam. És leírhatatlan gyötrellemmel vágyom visszajönni a Lovassyba, és nem értem, egyszerűen nem értem, hogy én hogyan csinálhattam ezt. Neked nem volt ilyen érzésed?

P.Z.: Én innen 2002-ben mentem el, és nagyon jól emlékszem arra a szituációra, amikor két évvel később az egyik ottani kollégám, szerintem minden hátsó szándék nélkül, megkérdezte, hogy már hozzászoktam-e a győri léthez, és már barossosnak érzem-e magamat. És hát...lehet, hogy nagyon meg is sértődött a válaszon, de különösebb gondolkodás, megfontolás nélkül azt válaszoltam, hogy a szívem mélyén én örökre lovasys maradok. Lehet, hogy ezt nem kellett volna, lehet, hogy ha egy kicsit gondolkodtam volna, nem mondom, de zsigerből ez jött. És aztán rá néhány hónapra keresett meg Sanyi. Vannak az ember életében pontok, amikor el kell döntenie, hogy hogyan tovább. És akkor én eldöntöttem. Azt válaszoltam Sanyinak, hogy ha ő ezt el tudja intézni, ha el tudja fogadtatni, hogy visszajöjsek, akkor én a győri egzisztenciámat feladva jövök.

A.I.: Igazgató-helyettesnek jöttél vissza?

P.Z.: Igen.

A.I.: Nézd, én nem láttam órát, de ennek ellenére nagy összegbe mernék fogadni rá, hogy te nagyon jó tanár vagy. És most csak kevés órában tanítasz. Ez bizonyos szempontból veszteség. Nem okozott ez neked gondot?

P.Z.: De. Még mindig gondot okoz. De az a helyzet, hogy az a négy-öt óra, amit hetente meg kell tartanom, mindig plusz erőt ad. Ennek ellenére szeretem csinálni azt, amit csinálok, ami nem a tanítás, hanem...nevezük talán oktatásirányításnak, oktatásszervezésnek.

A.I.: Ebben ellentmondanék. Persze nevezhetjük azt, amit csinálsz oktatásirányításnak. De amiért én neked nagy híved vagyok...majd száz év múlva akik olvassák, azt gondolják, milyen szemérmetlen nyalonc volt ez a fickó, de...

P.Z.: ...de mi tudjuk, hogy ez nem igaz.

A.I.: Hát ez legyen az ő bajuk. Szóval lehet ezt nevezni oktatásirányításnak, de én sokkal inkább valamiféle személyes szolgáltatásnak, esetleg kifejezetten szolgálatnak érzem. Nem titok, hogy volt tíz olyan év az életemben, amikor titkárnők dolgoztak a kezem alá, de – és ezt mindig elmondom – akkor sem voltam gondosabban, tapintatosabban kiszolgálva, mint most.

P.Z.: Én úgy gondolom, hogy egy iskola minősége azon is múlik, hogy mennyi terhet veszünk le a kollégák válláról. Ez adminisztráció is lehet, szervezés is. Tudom, hogy most is sokan úgy érzik, hogy nagyon sok a munkájuk, de én úgy gondolom, hogy egy iskolavezetés akkor dolgozik hatékonyan, ha a munkát nem helyettesítik csinálja meg, hanem megszervezi, hogy ti minél könnyebben tudjátok megcsinálni.

A.I.: De én nem erre gondolok. Hanem arra a hallatlan kedvességre, ahogyan te ezt csinálsz. Arra például, hogy amikor odajössz hozzám, hogy rosszul csináltam meg a

heti munkaidő-elszámolásomat, amit egyébként annyira utálok, akkor ezt mondhatnád ingerülten, számonkérően, de te olyan kedvesen mondd, hogy szinte megtisztelve érzem magam, hogy kijavíthatom, amit elrontottam. Ez nem feltétlenül tartalmi elem, de a hangulatnak mégis nagyon fontos része.

P.Z.: Pontosan ezért csinálom így. Én nem gondolom, hogy ez az intézmény jobb lenne attól, ha kiabálnék, bár azért van olyan is, hogy kiabálok.

A.I.: *Néhány napja a könyvtárban ültem, és azt hallottam, hogy kiabálástól hangos a folyosó. Tényleg hangos. Nem hittem el, hogy ez a te hangod, tehát megnéztem. Te voltál. Kiabáltál. És ez nagyon ijesztő volt. Az nem ijesztő, ha egy durva ember kiabál, de amikor egy szelíd...*

P.Z.: Emlékszem rá. Kivételes helyzet volt. Én úgy gondolom, hogy ez csak akkor megy jól, ha kérek. Attól, hogy én veled, bárkivel pattogok, nem fogja senki a munkáját jobban megcsinálni. Én úgy gondolom, hogy ez a diákokkal is így megy. Nem hiszem, hogy a büntetés a jó közös munka forrása, viszont beszéljük meg, ha valami nem működik.

A.I.: *Ez a mentalitás eleve a tied, vagy megtanultad? Szelíd alkat vagy?*

P.Z.: Nagyon sokat változtam. Ezt magam is érzem. A tizenöt év alatt is sokat változtam, amíg tanár voltam, és azokban az években is, amikor „félvezető”. Sokat nyugodtam. Lehet, hogy ez a korral is jár, de azért van benne egy jó adag tudatosság is. Lehet, hogy kívülről sokszor úgy néz ki, hogy én ezt könnyen élem meg, de vannak azért helyzetek, amiket az ember belülről nem él meg könnyen. Vannak helyzetek, amiket kifejezetten rosszul élek meg.

A.I.: *Milyen helyzeteket élsz meg rosszul? Milyen típusúakat?*

P.Z.: Inkább azt mondom, hogy vannak személyek, akiket nehezen élek meg. Ezt próbálok kezelni, próbálok figyelmeztetni magam, hogy azért vagyok vezető vagy „félvezető”, hogy tudjak a helyzetekkel bánni, de van az évnek néhány olyan időszaka, amikor az én ingerküszöböm is lejjebb van.

A.I.: *Te még fiatal vagy, hosszú időd van a pályán, gondolom, ezt a Lovassyban fogod eltölteni, nem is nagyon tudom elképzelni másképp. És itt van ez a pályamodell...*

P.Z.: Már mint a „ped egy”, a „ped kettő”, a mesterpedagógus?..

A.I.: *Igen, az. Ez hol van az ingerküszöbödhez képest?*

P.Z.: Húha!

A.I.: *Ugyanis te nem engedheted meg magadnak azt a luxust, amit én, hogy a koromnál fogva nem törődöm veled.*

P.Z.: Próbálok szalonképesen fogalmazni. Először is – lehet, hogy sokan meg fognak kövezni érte, de – nekem nincs szükségem több pénzre.

A.I.: *Ha felesleg mutatkozna, majd bejelentkezem.*

P.Z.: De tényleg. Én úgy érzem, hogy azzal a pénzzel, amit mi a feleségemmel ketten megkeresünk, biztosnak érezhetjük a család megélhetését. Tehát ebben a minősítési rendszerben engem nem motivál egy kicsit sem a pénz. Ebben a minősítési rendszerben engem semmi sem motivál. Nagyon különösnek tartom, hogy egy minősítési rendszer, ami valakiről valamilyen véleményt alkot, az egyáltalán nem motivál. Az elmúlt két évben, ami minősítés itt, a Lovassyban volt, fele részben 100%-os minősítést adott, a

másik fele meg 95% fölöttit. Én saját magamat, és ebben nincs semmi kisebbségi komplexus, semmiképpen nem értékelném 85%-nál jobbra. Mert tudom a hibáimat. Tudom, hogy miben kellene fejlődnöm. És ezt nem a 77 indikátorban határoznám meg, hanem abban, hogy tudom, miben vagyok gyenge. És ez ebből a minősítési rendszerből egyáltalán nem derül ki.

A.I.: Miben vagy gyenge?

P.Z.: (kuncog) Miben kell fejlődni az embernek. Inkább ezt mondom.

A.I.: Zoli, miben kell fejlődnöd?

P.Z.: (kuncog) Előre bocsátom, hogy csak mint pedagógust ítélték meg, mert az, hogy vezetőnek milyen vagyok, senkit nem érdekel. Mint pedagógus, nem biztos, hogy következetes vagyok a házi feladatok megítélésében, nem biztos, hogy következetes vagyok abban, hogy mi van leírva a tanmenetben, és azt hogyan tudom megvalósítani. Ezekben mindenképpen fejlődnöm kell. És mondok talán egy furát, de nekem, az informatikusnak talán a matematika tanítás infotechnológiájában lenne hova fejlődnöm. Ez nem azt jelenti, hogy egyáltalán nem használom az infotechnológiát, de többet kellene. Ehhez az is tartozik, hogy többet, ha lenne rá lehetőségem. Ha az állam ehhez több lehetőséget adna. Ezt azért mondom, mert most mindent az állam vesz a kezébe, tehát az államnak, a legeslegfőbb fenntartónak kellene gondoskodnia olyan infokommunikációs eszközökről, amikből csak kiemelünk egy panelt, és felhasználjuk. Ne nekem kelljen megírni.

A.I.: Huszonnégy óra körül várható a kötelező óraszám. Szerinted azt a minőséget, amit mi itt, a Lovassyban elvárunk a tanárainktól, azt tartósan, éveken keresztül, heti huszonnégy megtartott órában lehet produkálni?

P.Z.: Huszonkettőben se lehet.

A.I.: De ez oda vezet, hogy vagy elkezdünk leadni a minőségből, vagy kiégnek a tanáraink.

P.Z.: Lehanyagolni nem fogunk, mert azért azoknak, akik itt tanítanak, még ha nem is itt végeztek, a lelkében ott van a Lovassy. Szerintem a kollégák döntő többsége mindent megtesz azért, hogy azt a színvonalat, amit mi itt elvárunk magunktól, megtartsa. Még huszonnégy óra mellett is. De azt látjuk, hogy kiégnek a kollégák.

A.I.: Ezt én is látom. Nem szemrehányásképpen mondom, csak mert ide illik. Fáradtak. És strukturálisan fáradtak sokan, ez nem olyan fáradtság, amit egy hét alatt ki lehet pihenni, hanem egy kicsit a személyiségük fogy el.

P.Z.: Igen. És ennek nem csak a huszonnégy óra az oka, bár én az órarendi órákat huszban maximálnám. De a '94-es állapot, a tizennyolc óra volt a normális. Akkor tudtunk minden órára alaposan felkészülni, szakmailag is fejlődni. Annak ellenére, hogy én akkor jöttem ki az egyetemről, nagyon sokat tanultam a tizennyolc megtartott óra mellett. Ezt húsz óra fölött nem lehet. Huszonnégy órán túl pláne nem! Ez a minősítési rendszer nem arra ösztönzi a lovassys tanárokat, hogy jobban csinálják, amit csinálnak, hanem arra, hogy még mutassák is. Ez mérhetetlenül frusztrálttá teszi a társaságot, és megértem, hogy miért. Bocsánat, de Márkus tanár úrnak miért kell mutatnia azt, hogy ő „ped ket-tő”. Isztl tanár úr meg „ped egy”? Gyerekek, itt valami nincs rendben! Nagyon sok olyan tényező van, ami nem az iskolán múlik, mégis „beteggé” teszi a tanárokat.

A.I.: Pedig, ezt nagyon sokszor hallom, és ingerült is vagyok miatta, sokan mondják, hogy nekünk könnyű. Mert ide olyan gyerekek járnak. Egy önjáró csoda egy ilyen élgimnázium.

P.Z.: Erre én azt tudom mondani, hogy a 13. A-sok 4.96-os átlagába nekünk is legalább annyit be kellett fektetnünk, mint bárkinek egy másik iskolában. Itt más szinten kell teljesíteni, és ezért a más szintért mi is rendesen megküzdünk, meg a gyerekek is. Minden intézményben megvan az, amiért nehéz ott dolgozni. Nálunk a nagyon magas minőség a nehéz, ezeknek a „csodagyerekeknek” az elvárásai is rendkívüliek, és ha ezt nem tudjuk teljesíteni, esetleg a kisebbik testvérnek már másik iskola után néznek.

A.I.: Lassan a végére járunk a beszélgetésnek. Említetted a családot. Van egy lányod, miért nincs kettő, három?

P.Z.: Ha visszaforgathatnám az életemet, sok mindent másképp csinálnék. Például nem 36 évesen születne meg az első gyerekem, és talán lelkileg nem 35 évesen értem volna be, hanem sokkal korábban. Ezt sok osztályomnak elmondtam már. Hogy gondoljanak erre.

A.I.: Zoli, te egy családfő típusú férj vagy?

P.Z.: Nem. Azt hiszem, nem. Az életünk szervezése például biztosan a feleségemre marad.

A.I.: Nincs is nagyon más választása, ha egyszer a férje az iskolában lakik. Mit szól egyébként ehhez a család?

P.Z.: Érthetően nehezen kezelik, hogy sokat vagyok az iskolában, sokat foglalkozok a Lovassyval.

A.I.: Te egy olyan pályát választottál, az informatikára gondolok, ami nagyon jól eladható a piacon. Soha nem kísértett meg a gondolat, hogy elmenj egy másik irányba? Pénze-sebb irányba például.

P.Z.: Nem. Soha. Az a kis zug a lelkemben az a LOVASSYs zug, nem is engedné. De nem csak az. A Lovassy egy olyan hely, ahova úgy jön be az ember, hogy visszamosolyognak rá.